

Kytice. Erben, Fibich a Martinů k 95. narozeninám Konzervatoře Brno

21. říjen 2014, 0:01

Autor [Boris Klepal](#)

Konzervatoř Brno oslavila své narozeniny prací a dala si povedený dárek: koláž z erbenovských inspirací završenou jejich zdrojem, tedy lidovými texty. Dobře si spolu rozuměla i hudba **Zdeňka Fibicha** a **Bohuslava Martinů**, divadelní ztvárnění bylo neokázalé, ale mělo ducha – nebo snad spíš společnou duši.

Pokud jsem mluvil o oslavě prací, muselo jí být jako na kostele. Scénické ztvárnění dvou Fibichových melodramů a k tomu jedné kantáty a části opery od Martinů je úkol pro velké profesionální divadlo, orchestr také nebyl žádná komořina. Už to velké úsilí stojí samo o sobě za zmínku, taková akce daleko převyšovala běžné školní produkce.

Ambiciózní koncepce večera poskládala do jednoho nepřerušovaného proudu čtyři díla: *Vodníka*, *Svatební košile*, *Štědrý den* a *Narození páně*. Fibichovy melodramy se střídaly s vokálními díly Martinů, světoobčanský romantismus kontrastoval s folklorními vlivy, ve střídání nálad a spojení výsostné individuality s „přízemním“ lidovým živlem bylo cosi barokního.

Scéna si vystačila s hlubokým, tmavým prostorem, základními rekvizitami byly bílé obarvené větvičky a větve, které visely v prostoru i ležely na zemi. Stávaly se z nich kosti zemřelých ve Svatebních košilích nebo děti v náručí svých matek v Narození Páně. Spojoval se v nich život se smrtí, představovaly křehkou hranici mezi nimi.

Jednoduché režné kostýmy neodlišovaly postavy, představitelé jednotlivých rolí vystupovali ze sboru a zase se do něj vraceli. Budoucí pěvkyně a pěvci ztvárnili i recitované melodramy, s dobře secvičenými a srozumitelnými sborovými recitacemi dráždivě kontrastovaly úmyslně „rozfázované“ pasáže. Používané s rozmyslem, bez nadužívání. Vnější uměřenost a silný vnitřní obsah se projevovaly prakticky ve všem.

Dirigent **Tomáš Krejčí**, režisér **Tomáš Studený** a choreografka **Ladislava Košíková** umějí s nehotovými interprety pracovat. V provedení by se pochopitelně našla spousta chyb, ale dobře vystavěná koncepce společně s dobře vedenými a motivovanými herečkami/herci – pěvkyněmi/pěvci – hudebníci/hudebníky na ně nechala zapomenout. Člověk se mohl nechat představením unést, i když neměl mezi účinkujícími dítě nebo vnouče.

Všichni zúčastnění si během *Kytice* sáhnou hodně hluboko do svých sil: představení trvá hodinu a půl bez přestávky. Hrát tak dlouho na jeden zátah a udržet přitom koncentraci není žádný med. Nechci moc vyzdvihovat jednotlivosti ani jednotlivé lidi, představení samo se to podle mého názoru snažilo vyloučit už z principu. Přece jen ale musím zmínit alespoň čistě dámskou sekci bicích v orchestru – to se jen tak nevidí. Kolektivní pojetí i jistá uniformita kostýmů nutily účinkující hrát pro role, ne pro sebe. Myslím, že v tom byl i kus pedagogického záměru, stejně jako v kombinování mluvených a zpívaných partů.

Orchestr hřměl Dělnickým domem v Židenicích jako rocková kapela, hlasy byly decentně ozvučené přes mikroporty. Intenzivní zvukový nápor mi nevadil ani v nejmenším, horší to bylo s mnohými diváky, kteří nepochopili, že nejsou na školní besídce. Focení s bleskem a polohlasné žvanění v podstatě neustávalo, čert vem všechny dobytky, kterých se to týká.

Na tragicky završený Štědrý den navázala zcela přirozeně hra o narození Páně na lidové texty. Všechny tři Erbenovy balady se buď přímo nebo nepřímo točí kolem odklonu od Božího řádu. Nerespektování rodičů, zahozené modlení, pověry... nakonec ale stejně přišla naděje a spása zvěstovaná ve finále andělským sborem z balkónu. Bylo to krásné a ve své naivitě dojemné.

Brněnské konzervatoři přeji ještě aspoň dalších devadesát pět let. A víc takových projektů i lidí.

Kytice „Z kvítí vonného i býlí hořkého...“ Hudební nastudování – Tomáš Krejčí, choreografie – Ladislava Košíková, režie – Tomáš Studený. Zdeněk Fibich: Vodník (melodram); Vodník: Michael Robotka, Dcera: Aneta Bendová, Matka: Lucie Hubená. Bohuslav Martinů: Svatební košila (kantáta); Dívka: Doubravka Součková, Ženich: Michal Marhold. Zdeněk Fibich: Štědrý den (melodram); Marie: Barbora Grůzová, Hana: Eva Gieslová, Dívka: Lucie Hubená. Bohuslav Martinů: Narození páně (část z opery Hry o Marii); Marie: Eva Gieslová, Kovář: Michael Robotka, Kovářova dcera: Marie Mičánová. 19. října 2014, Dělnický dům, Židenice, Brno.

Foto [Tomáš Svoboda](#)